

Het Meerjarenbeleidsplan 2012-2015 van het Bureau (W)btv

Zoals aangekondigd in de vorige editie van de *Linguaan* (*De voortgangsrapportage van het 'Bureau Wbtv' over de uitvoering Wbtv*, p. 24), bespreek ik dit keer het document *Meerjarenbeleidsplan 2012-2015* van het Bureau (W)btv. In deze bijdrage stip ik slechts enkele aspecten aan die mij opvallen; ik pretendeer niet het document volledig te bespreken. Bovendien heb ik thema's samengevoegd wanneer dat de leesbaarheid ten goede kon komen. Voor nadere informatie verwijs ik uitdrukkelijk naar het document zelf, te vinden op <http://www.bureaubtv.nl/pdf/Meerjarenbeleidsplan2012-2015def.pdf>.

TEKST MR. MARCO ANINK

et *Meerjarenbeleidsplan 2012-2015* is vastgesteld op 1 november 2012 en schetst zowel doelstellingen als concrete activiteiten die de Raad voor Rechtsbijstand (hierna: de Raad) wil ontplooiën om zijn doelstellingen te bereiken. Om draagvlak voor haar plannen te hebben is onder andere gesproken met het Kwaliteitsinstituut, diverse opleidingsinstituten, en branche- en beroepsorganisaties (waaronder het NGTV).

'Observaties'. In dit hoofdstukje van het Meerjarenplan worden de diverse sociaal-economische ontwikkelingen gesignaleerd die van invloed zijn op het beroep, zoals een groeiende sociale mobiliteit, een steeds groter vertaalvolume (bijvoorbeeld Chinees), factoren m.b.t. beroepsopleiding en informatietechnologie, zoals tolken op afstand (videoconferentie) of de opmars van de vertaaltechnologie.

Op economisch vlak worden onder andere de ontwikkelingen ten aanzien van de tarieven, de aanbesteding van tolk- en vertaaldiensten, de positie van kleine dienstenaanbieders in Europese aanbestedingsverhoudingen en de afschaffing van subsidie voor tolkdiensten in de zorg opgemerkt. De toenemende integratie in de EU brengt ook steeds nieuwe normen en richtlijnen met zich mee.

Interessant zijn de observaties vanuit het Bureau (W)btv. Geconstateerd wordt bijvoorbeeld dat er veel verschillen tussen tolken en vertalers zijn en dat hier ook rekening mee moet worden gehouden bij het bepalen van de instrumenten voor het beheersen, meten en verbeteren van kwaliteit, zoals een klanttevredenheidsonderzoek ten aanzien van het Bureau (W)btv, met (grofweg) als conclusie dat er nog veel te verbeteren valt voor (de medewerkers van) het Bureau (W)btv.

Opgemerkt wordt ook dat de rechtbanken en de Raad van State tot nu toe hebben geoordeeld dat het beleid dat Bureau (W)btv uitvoert, niet kennelijk onredelijk is. Die constatering is juist voor wat betreft het Rbtv, maar sinds de uitspraak van de Raad van State van 17 oktober 2012 (zie Linguaan 2013-3, p. 25-26) is dat niet langer het geval voor het beleid ten aanzien van de Uitwijklijst. Het taaltoetskader voor de Uitwijklijst wordt dan ook aangepast.

Verder blijken tolken en vertalers, soms door eigen onkunde en soms door tijdgebrek van de rechtbank, niet altijd binnen de conform de Wbtv gestelde twee maanden na inschrijving in het Rbtv te worden beëdigd. Het gevolg is doorhaling van de inschrijving, hetwelk bij enkele tientallen tolken en vertalers in 2012 ook is gebeurd.

Ten slotte worden de (gevolgen van de) Overgangsregeling, landelijke competentieprofielen, een streven naar een betere samenwerking van brancheverenigingen en de oprichting van de RegisterGroep besproken.

Doelstellingen en missie Het doel van de Wbtv is het waarborgen en waar mogelijk vergroten van de kwaliteit voor tolken en vertalers en hun diensten. Als missie legt het Bureau (W)btv zichzelf op dat zij ervoor zorgt dat de rechten van anderstalige burgers worden gewaarborgd en taaloverstijgende communicatie goed verloopt, doordat:

- er een ruim aanbod van gekwalificeerde en gespecialiseerde tolken en vertalers beschikbaar is;
- er reële mogelijkheden en prikkels zijn voor tolken en vertalers om te worden ingeschreven;
- opdrachtgevers het Rbtv en de instrumenten die daar aan zijn verbonden, kennen en gebruiken.

Het Bureau (W)btv legt zichzelf ook concrete doelstellingen op. Dit gedeelte neem ik hieronder nagenoeg integraal over, hier en daar aangevuld met opmerkingen van het Bureau (W)btv onder het kopje Uitvoering.

Over vijf jaar (in 2017) meent het Bureau (W)btv de volgende resultaten bewerkstelligd te moeten hebben:

- het Rbtv bevat 5.000 inschrijvingen als tolk in ten minste 25 bron- en 120 doeltalen en 10.000 inschrijvingen als vertalers in ten minste 100 bron- en 90 doeltalen (nu: 9.000 inschrijvingen in ruim 100 talencombinaties en vertaalrichtingen);
- er zijn tolk- en vertaaltoetsen beschikbaar in 40 talen/taalgroepen, men onderzoekt of dit aantal vergroot moet worden en doet dit indien vereist;
- Bureau (W)btv heeft een lijst met aangewezen deskundigen op de Wbtv-site gepubliceerd. Er zijn taaltoetsen beschikbaar voor minstens 20 talen;

- jaarlijks nemen 300 tolken en vertalers deel aan de tolk-/vertaaltoetsen;
- het Besluit inschrijving Rbtv is aangepast, waardoor er naast de huidige mogelijkheden tot inschrijving in het Rbtv (met een diploma van een tolk-/vertaalopleiding op minstens hbo-niveau, een met succes afgelegde Wbtv-toets en op basis van een positief advies van de Commissie btv) ten minste één extra mogelijkheid is om in het Rbtv ingeschreven te worden;
- intervisie, intercollegiale toetsen, standaard beoordelingsformulieren, competentietoetsen en vormen van zelfreflectie worden ingezet om kwaliteit te meten en te benoemen;
- er wordt uitvoering gegeven aan de EG-regeling beroepskwalificaties. Tolken en vertalers kunnen stage lopen of een proeve van bekwaamheid afleggen in het kader van de EG-regeling beroepskwalificaties;
- naast de specialisaties 'tolk in strafzaken' en 'vertaler in strafzaken' zijn er minstens 5 andere specialisaties vastgelegd en geïmplementeerd (waaraan bij afnameplichtige opdrachtgevers behoefte is);
- Bureau (W)btv ontwikkelt in 2013 een portal waarin tolken en vertalers (een deel van) hun eigen gegevens (waaronder de behaalde en toegekende PE-punten!) kunnen inzien en beheren, hetgeen ook toegankelijk zou kunnen [moeten?, MFJA] worden gemaakt voor politie en justitie welke zo eenvoudig kunnen zoeken op een beoogd opdrachtnemer. Ook wordt getracht via deze portal een mogelijkheid te creëren om digitaal klachten in te dienen en bovendien wordt hier (o.a. door middel van een gerichte communicatiecampagne) veel aandacht aan gegeven; de 10 tot 15 klachten die thans jaarlijks worden behandeld, vindt men te weinig. Bovendien wordt getracht alle tolken/vertalers in strafzaken onder de klachtenregeling Wbtv te laten vallen;

“Het Bureau btv streeft voor 2017 naar 5.000 tolken en 10.000 vertalers in het Rbtv”

“Het streven ook te kunnen worden ingeschreven op basis van Erkenning van Verworven competenties (EVC)”

- afnemers kunnen in of via het Rbtv de beschikbaarheid van een tolk/vertaler checken;
- afnemers kunnen in het Rbtv zoeken op aanvullende kennis en/of vaardigheden van de tolk/vertaler;
- vanaf 2014 geldt aangepast uitvoeringsbeleid voor de bijscholingsverplichting die voortvloeit uit de Wbtv;
- aanvraagformulieren, mutatieformulieren, bewijsstukken en overige documenten worden elektronisch ingediend;
- via workflowmanagement worden primaire processen gestroomlijnd, waardoor beslistermijnen eenvoudig bewaakt kunnen worden en er inzicht is in de totale werkvoorraad;
- middels een interactief inschrijfformulier op de Wbtv-site maken tolken en vertalers een reële inschatting van hun kans op inschrijving. Tevens zal voortaan gericht advies worden gegeven over een traject dat de tolk of vertaler wel perspectief biedt op inschrijving, dit in het kader van het verminderen van de thans vele [vrij vertaald: 'weinig kansrijke', MFJA] bezwaren tegen besluiten van Bureau (W)btv;
- het inschrijfformulier kan vanaf de Wbtv-site worden ingevuld, voorzien van een digitale handtekening en verstuurd en door Bureau (W)btv grotendeels automatisch worden verwerkt;
- ontvangstbevestigingen en andere standaardbrieven worden automatisch aangemaakt door een koppeling tussen het Wbtv-informatiesysteem (KIP) en Word; [MFJA: gebeurt dit nu (nog) niet?]
- er worden relevante bijscholingsactiviteiten in het kader van de professionele beroepsontwikkeling, specialisatie en verlenging van de inschrijving aangeboden;
- het tweede klanttevredenheidsonderzoek (gepland in april 2014 en iedere drie jaar te herhalen) is uitgevoerd onder tolken en vertalers, afnemers met een afname-

plicht en gebruikers van de Wbtv-site en de resultaten zijn beter dan die van het eerste klanttevredenheidsonderzoek [met het oog hierop is onder andere een klantenpanel van tolken en vertalers ingericht en is een plan van aanpak geschreven];

- Bureau (W)btv publiceert regelmatig in vaktijdschriften en is vertegenwoordigd op studiedagen, algemene ledenvergaderingen van brancheverenigingen en verzorgt voorlichting over de Wbtv tijdens het laatste studiejaar van tolk- en vertaalopleidingen en het personeel zal beter worden opgeleid door middel van cursussen en door ondersteuning van een stagiair welke onderzoek doet naar bijv. de rol van een tolk, de communicatie richting afnemers, gewaarmerkte vertalingen of het imago van tolken en vertalers;
- de top 5 van 'probleemtalen' (Arabische varianten, Albanees, Farsi/Dari, Tsjechisch/Slowaaks en de Koerdische varianten) is aangepakt; [MFJA: definieer 'aangepakt']
- alle kinderziektes zijn opgelost en door kennis en ervaring en door kennis en ervaring van medewerkers is het aantal (menselijke) fouten afgenomen. Het imago van Bureau (W)btv is enorm verbeterd;
- de waardering voor de communicatie-uitingen is significant hoger dan bij de nulmeting in 2012.

Ik, en u wellicht met mij, ben heel benieuwd of deze resultaten in 2017 ook daadwerkelijk bewerkstelligd worden.

Uitvoering. Het Bureau (W)btv benoemt ook concrete plannen aan de hand waarvan de Raad de genoemde doelstellingen wil verwezenlijken. Ik bespreek enkele opvallende initiatieven.

- In 2013 zal het Bureau Wbtv onderzoeken om te kunnen worden ingeschreven op basis van Erkenning van Verworven Competenties (EVC). Als dit lukt, kan dit interessant zijn in verband met het verkrijgen fiscale voordelen, subsidies en studiebeurzen;
- Bureau (W)btv onderzoekt de mogelijkheid of o.a. periodieke beoordelingen door opdrachtgevers maatgevend kunnen zijn voor de attitude van een tolk/vertaler;
- In de zomer van 2013 zal nieuw PE-beleid worden afgekondigd, uit te voeren vanaf 2014. Mij zijn echter geen grote wijzigingen ten aanzien van het huidige beleid opgevallen. Wel is interessant dat zal worden onderzocht of de verlenging van de inschrijving steekproefsgewijs zou kunnen geschieden;
- Opvallend is de pilot 'digitale apostille' van het ministerie van Veiligheid en Justitie, met medewerking van

het Bureau (W)btv. Een actieve rol van brancheverenigingen (o.a. het NGTV) zal hier mede toezicht op moeten houden om te voorkomen dat vertalers tegen een zekere vergoeding niet door hen vertaalde documenten wel van hun apostille voorzien;

- De update van de Engelstalige site van het Bureau (W)btv lijkt inmiddels verricht.

De afnameplicht van artikel 28 Wbtv Het meest interessant, mijns inziens, is de constatering dat "niet alle" afnemers binnen justitiedomein zich altijd houden aan de wettelijke afnameplicht van artikel 28 Wbtv. Typisch is bijvoorbeeld dat de politie een tolk laat screenen en dat die screening (veel) zwaarder weegt dan de Rbtv-inschrijving. Het Bureau (W)btv stelt zich ten doel de komende jaren over de wettelijke afnameplicht jurisprudentie te publiceren. Zulke jurisprudentie (kort samengevat: is de vertaler/tolk niet ingeschreven in het Rbtv dan kan deze alsnog blijken aan de vereiste kwaliteit te voldoen, maar is deze wel afkomstig uit het register, dan voldoet deze daar sowieso aan) lijkt de IND te motiveren dit te verbeteren en thans zet het OM in 87% van de strafzaken Rbtv-tolken en in 11% van de zaken Uitwijklijst-tolken in.

Hoewel opgemerkt wordt dat de Raad intensief toeziet op naleving van de contractuele afnameplicht voor tolkdiensten in het kader van rechtsbijstand, wordt dit punt niet concreetiseerd. Aangekondigd wordt tevens een onderzoek betreffende eventuele sancties ter zake het niet-naleven van de wettelijke afnameplicht, in mijn ogen de crux van deze bepaling (zie ook: naschrift bij Bericht van het Bureau Wbtv). Daarbij zou de implementatie van de Europese richtlijn voor tolken en vertalers (oktober 2013) een goed aanknopingspunt kunnen bieden, zo stelt men. Ik ben benieuwd. ■

“Het sanctioneren van het niet-naleven van de afnameplicht is de crux van het Rbtv”

Substantiële verhoging tarieven in Duitsland

Duitsland bewijst dat een economische crisis geen excuus is voor het laag houden van tarieven voor tolken en vertalers.

Sinds 1 augustus gelden nieuwe tarieven. Interessant is het feit dat Duitsland, waarschijnlijk als enig land ter wereld, onderscheid aanbrengt tussen het vertalen van bewerkbare teksten (bijvoorbeeld in Word, Excel e.d.) en tussen teksten die op papier aangeboden worden, dus ook pdf-bestanden. Voor simpele, bewerkbare teksten die als bestand aangeboden worden, krijgt een vertaler € 1,55 per regel. Voor een papieren versie mag € 1,75 gerekend worden. Een regel komt bij Nederlandstalige teksten op ca. 10 woorden neer.

Voor teksten die specialistisch zijn, dus praktisch voor alle teksten die een vertaler in strafzaken aangeboden krijgt, mag € 1,85 of € 2,05 gerekend worden. Het lagere tarief wordt betaald voor teksten die als bewerkbare bestanden aangeboden worden. In de praktijk komt dat zelden voor.

Vergeleken met Nederland zijn de Duitse tarieven bijna 240% hoger dan de Nederlandse die voor de meest gangbare talen gelden.

Tolken worden ook beter behandeld dan in Nederland. Het uurtarief laat weliswaar te wensen over (€ 70 voor consecutief en € 75 voor simultaan), maar de Duitse wetgever weet dat een overheid ook haar verantwoordelijkheid moet nemen. Een eenmaal gereserveerde opdracht die toch geannuleerd wordt – ongeacht het tijdstip van de annulering – geeft recht op een vergoeding die voor 2 uur tolken staat. En ieder aangevangen uur tolken wordt als een volledig uur vergoed. En niet zoals bij ons als een halfuurtje.

(Nieuwsbrief Registergroep, augustus 2013, www.registergroep.nl)